

hormetli **ishq sönmez** beyin yazisinda yene bir xeta vardir. orada yazilan (Nureddin gharevi mereshi) adini yalnish yazmishdir. O terefin **atazinin** adi:
Haci seyid ebdula mereshi necefi gharevi dir.

Oglunun adi:

seyid Nureddin mereshi necefie gharevi dir.

Sayitin mesulu siz oldugunuz uchun, bele xetelarda sizinde boynuza mesuliyyet dushur. xatirinizde olursa bir defede bu haqda size yazmishidim. dostumuza deyin yazdiqlarinda bele meselelere diqqet etsinler. men bir kechmish SAVAK memuru ile evezi dushmek istemirem.

ellerinizi semimiyete sixib size basharilar dileyirem

Dr. Nureddin gharevi

نورالدين غروي مرعشى و على حصورى نين گوروشلرينه باخيش

فارس راسيستليگينه يالتاقلیق ائدنلر می، یوخسا اولولرینی

قبیردن قبیره سوخانلار می؟

گیریش:

بیلیندیگی کیمی آذر آبی نین 21 ی 1945 اینجی ایل یارادیلیمیش گونئی آذربایجان میللی حؤکومتی، آذر آبی نین 21 ی 1946 ایلینده فارس تمامیتچیلیک حاکیمیتی، فارس تمامیتچیلیری و اونلارین آذربایجانداکی قویروقلاری واسیطه سی ایله یئنیلگه اوغرادیقدان و چوخلو آذربایجان فداییلری فارس تمامیتچیلیری و اونلارین عوام عامیللری نین یاراتدیقلاری قان دیزینده بوغولدوقلاریندان سونرا آذر آبی نین 26 سی 1946 ایلینده آذربایجان دیلینده درسلیک کیتابلاری و آذربایجان دیلینده یارادیلیمیش اثرلر فارس راسیستلیگینه اویونجاق اولموشلار واسیطه سی ایله آذربایجان مؤسسسیسه لریندن و ائولریندن توپلاناراق آذربایجان شهر و کندلری نین متیدانلاریندا اودا چکیلدی (18). بو مسئله نین اوزریندن 60 ایل کئچمه سینه باخماپاراق فارس ایجتماعیتی نین اوزدن ایراق دئموکراتلاری بو بشریتین اوز قاراسی اولان داورانیشلار قارشیسیندا سوسمانی اؤزلری اوچون میللی شرف حئساب ائتمیشلر. زامان

گندیشی ایله شاهلیق سیستمی طرفیندن اعمال اولموش باسقیلار واسیطه سی ایله آذربایجان میلی حاکیمیتینده گورنو (وظیفه) آلمیشلار او جمله دن **نصرت الله جهانشاهلور** فیکیر باخمیندان فارسلیق سیستمی نین ترکیب حیصه سی اولماغا چالیشاراق فارسلیق سیستمی نین ایسته گی اساسیندا آذربایجان میلی حاکومتینی خارجی عامیلره باغلاماغا چالیشمیشلار. جهانشاهلونون فیکیرلری کیتاب دئییه فارس راسیستلری طرفیندن "**بنیاد ورجاوند**" آدلی یابین ائوینده 1380 (2001) اینجی ایل تهراندا یابینلانمیش (1). مسئله بونلا دا سونا چاتاجاق دئییل، 1358 (1979) ایل ایسلام اینقلابی نین نتیجه سینده شاهلیق سیستمی نین یئرینه باشلاریندا **مهدی بازگان** اولماقلا فارس نهضت آزادیچیلری و حیبهه میلیچیلری و حزب میللت فارس حاکیمیت کابینه سینده اوتوراراق گننه آذربایجان سمالاری نی قارابولوت باسماغا باشلادی.

بیلیندیگی کیمی 1358 ایلین فروردین آییندا فارسلیق سیستمی نین تمثیل ائدن "**حزب جمهوری اسلامی ایران**" پارتیسینه پارالل اولاراق "**خالق مسلمان**" پارتیسی نین اکثریتی آذربایجان تورکلری اولماقلا سید کاظم شریعتمداری باشچیلیغی ایله یاراندی. بو تشکیلاتین یابین و باسین درگیسی "**خلق مسلمان**" فارسچا اولماسینا باخماپاراق دولایلی یوللار ایله آذربایجان موضوعلارینی گوندمه چیخارماغا باشلادی. آیت الله خمینی فارس مرکزیتچیلیغینی "**ولایت فقیه**" غالیبیده اورتایا آتاراق آیت الله لیق آچیسیندان داها یوکسک مقامدا یئر آلمیش سید کاظم شریعتمداریه مئیدان اوخوماغا و اونو سوسدورماغا چالیشدی. آیت الله سید کاظم شریعتمداری ایسه ولایت فقیه موضوعسو ایله راضیلاشمادیغینی خالق ایجتماعتینه بیلدیرمه سینه باخماپاراق فارسلیق حاکیمیتی الینده اولان تبریز رادیو و تلویزیونوندا آیت الله شریعتمداری آدینا "**ولایت فقیه**" موضوعسونا سئچیملرده سس وئرمک اوچون فتوا یابینلادی. بو یالان آیت الله شریعتمداری طرفیندن اورتایا چیخدیقا، بیر بومبا کیمی تبریز و تهران آراسیندا قارشلی دورمالارا یول آچدی. 6 دئسامبر (1358) 1979 ایلینده تبریز ساکینلری تبریزده کی رادیو تلویزیون ایداره سینی اله کئچیردیلر. چوخ زامان کئچمه دن خالق اوچاق آلانینی دا اله کئچیرمگه باشاردی. بو آرادا خالق مسلمان پارتیسی تبریز رادیوسوندا آیت الله خمینی یانچیلاری نین آذربایجان ایداره لریندن اوزاقلاتما ایفاده سی ایله چیخیش ائتمگه باشلادی (2). بو مسئله یئنی حاکیمیت اورقانلاریندا پوست آلمیش تازا نفس قووه لری (فارس تشکیلاتلاریندا عوض اولموش حیبهه میلی، نهضت آزادی، میلی مذهبی یانچیلاری دئییه موقت حاکیمیت اورقانلارینداکی گوجلری) طرفیندن و میلی مسئله آچیسیندان فارس پوزیسیون تشکیلاتلاری نین قوبروقلاری (توده، فدایی، مجاهد و ساییره قورولاشمالاری) آذربایجاندا خالق مسلمان پارتیسی ایله قارشلی قارشیا گتیردی. نتیجه ده چوخ زامان کئچمه دن خالق مسلمان حرکاتی اوزونو دوغرو و دوزگون آذربایجان ایجتماعتینه تانیدا بیلمه دن آمریکا یانچیلیغی ایتتیهامی ایله فارسلیق سیستمینه آلت اولموش موختلیف ساغ و سولچولوق ایددعاسیندا اولان شخص و تشکیلاتلار طرفیندن باسدیریلدی.

بونلارا باخماپاراق بوگون گننه آذربایجان میلی حرکتی ایران ممالیکی محروسه سینده جانلانماغا باشلایاراق 1946 اینجی ایلین آذر آیی نین 26 سیندا فارس راسیستلری و اونلارا اوونجاق اولموشلار واسیطه سی ایله یانچیلار کیتابلاری بیر مدنیت ایتگیسی دئییه دگرلندیرمگه باشلامیشلار (باخ: 3، 3.1، 3.2، 3.3 و 3.4). بو مسئله نین اوزریندن 60 ایل کئچمه سینه باخماپاراق ایشاره انده جه گیمیز بعضی شخصلر یئر گلدیکده اوزلرینی آذربایجانلی کیمی تقدیم ائتمه لرینه باخماپاراق - آغلاری اینجیمه سین دئییه- بو مسئله اوزره آغیز آچیب دانیشماق دا ایسته مزلر. اوسته لیک آذربایجان میلی

حرکتی نی توده پارتیسی آدینا دویونله مگه چالیشاراق آذربایجان میلی مسئله سینی دنیا ایجتماعیتی نین دیققت مرکزیندن یابیندیرماغا چالیشمیشلار. بو آرادا آذربایجان ایجتماعیتینه دورومو بللی اولان پیمان پاکمهر، اودورما (شایعه) تصویرلری بیل فارس کیتابلاری یاندریلیمیش (4) دئییه باغلی اولدوغو پان ایرانیست و راسیست محفل واسیطه سی آذربایجان میلی حرکتی نی دنیا ایجتماعیتی نین دیققتیندن یابیندیرماغا چالیشیر(5، 5.1 و 5.2). یئری گلمیشکن فارس راسیستلری نین ایددعا ائتدیکلری اساسیندا یاندریلماق کیتابلارین سرگیسی ایله تانیس اولاق:

(6)

اوسته گؤرونوگو کیمی بو عکس بیر کیتاب یاندریرما صحنه سی دئییل، کیتاب سرگیسینی خاطرلادیر. فارسلا رین ایددعالارینا گۆره بو کیتابلار یاندریلیمیش. ایچریده کی پولیسی شرایطی نظره آلاراق بو کیتابلارین یاندریلماغینی ایددعا ائتمک ده فارس راسیستلیگی نین "توطئه" مسئله سینی خاطرلایمیش اولار. بو کتاب سرگیسینده یالیز فارسچیلیق خولیا سینی اساس گؤتورموش فیردوسی کیتابی "شاهنامه" و آریاچیلیق ایرقینی تبلیغ ائتمه آراجینا چئوریلیمیش **کوروش داستاننامه سی** "کوروش کبیر" دئییل(7)، مولانا جلال الدین رومی نین دیوانی، سعدی نین گلستان و بوستان کیتابلاری و فارس درسلیک کیتابلاری و ساییره ده یئر آماقدادیر. دئمک، فارس راسیستلری بو کیتابلاری بیر فیلم سیناریوسو کیمی ایجتماعیته سرگیله مکن هدفلری ایران ممالیکی محروسه سینده کی میلیتلر مسئله سی نی دنیا ایجتماعیتی نین نظریندن یابیندیرماق مقصدی گودور دئییه دوشونمه لی بیک. بو آرادا آیت الله خمینی نین توضیح المسائیلینی ده سیموله اولموش یانیق تصویرلر ایله گؤسترمگه چالیشماق دا ایسلام دونوا بورونموش فارس راسیستلیگینی آذربایجان میلی حرکتی علیینه سفربر ائتمک مقصدی داشییر دئییه دوشونمه لی بیک. کئچمیشده **منوچهر یزدی**، فارس پان ایرانیستلری نین تنوریسنی، ده آیت الله محسن شبیستری نین قولتوغونا قاریز قویماغا و یئری گلرسه اولنارا اؤز تجروبه لرینی آذربایجان جمهوریتینی - ایران شمالی دئییه- ایشغال ائتمک اوچون دئور انده جه گیندن سؤز صؤحبت آچمیشدی (8). بو ذات عالیلرین ساققیزلاری نین چورومه سینی نظره

آلراق بو شایعه لر اساسیندا گۆرک ایسلام اینقلابیندان سونرا فارس راسیستلیگینی اساس توتوموش حزب جبهه میللی و حزب نهضت آزادی، حزب میللت تشکیلاتلاریندان اولوشموش موقت حاکیمیت کابینه سی نین آذربایجانا اینتیصاب اولموش والی لری، **نورالدین غروی مرعشی** ذات عالیلر فارس راسیستلری نین عوامفریبلیگینه نجه قویروق بولاماغا چالیشمیش، اوخویوروق:

" بنا به خبرهای منتشره، بمناسبت پنجاه نهمین سالگرد فروپاشی فرقه دموکرات

مراسم کتاب سوزان بدست **جدائی طلبان پان ترکیست** انجام شده که در آن کتابهایی

مانند شاهنامه فردوسی، کتابهای ادبیات و دستور زبان فارسی، زندگی نامه کوروش، دیوان حافظ، مثنوی مولوی بلخی (که این جماعت اورا ترک می‌دانند گرچه در ترکیه، متروپل پان ترکیسم، از او بنام شاعر و اندیشمند ایرانی نام می‌برند)، و بوستان و گلستان سعدی و از همه شگفت انگیزتر دیوان فارسی شهریار را هم به آتش کشیده‌اند. شهرپاری که او را در باکو و دیگر جاهای قفقاز بنام اوز بالامیز (فرزند خودمان) نام می‌برند. پرچم ایران را هم به آتش کشیده‌اند." (9)

اوسته کی مقاملارا دیققت ینتیردیکده گؤرونوگو کیمی بو ذات عالی آذربایجان میللی حؤکومتی نین 60 اینجی ایل چؤکوشونو آذربایجان مسئله سینه اؤزگه یاناشدیغی و بو خالقین میللی وارلیغی، دیل و مدنیتی علیینه فارس راسیستلری طرفیندن اولدوغو ظولمو طبیعی قلمه آلدیغی اوچون 59 اونجو ایل و یالینز بیر سیاسی پارتی نین لغو اولماسی کیمی قلمه آلیر. اوسته لیک فارس راسیستلری طرفیندن وورولان ایفترالاری اولموش بیر واقعه کیمی قلمه آلماما چالیشیر. باتمانین اؤرنگی سیخیم (مشت) اولدوغونو قبول ائدرسک، آذربایجانا فارس سیستیمی طرفیندن والی تأیین اولموش **عبدالله مستوفی** لر (19)، معاریفی رئیسی اولموش **محسنی** (20) و گننه ده اوستاندار یا نؤکر قویولموش نورالدین غروی مرعشی بیر چوخلاری حدس ووردوقلاری حال حافظ ایستیخاره سی اساسیندا دئییل، فارسلیق سیستیمینه، فارس دوشونجه سینه صاحب اولدوقلاری و خوش خیدمتلیک ائتدیکلری اوچون مقام و منصب باشینا اوتوردولورلار.

بو گؤروشلر یالینز اللری آچیلیب و قاچمیش فارس راسیستلیک نؤکرلری اوچون دئییل، فارس حاکیمیتی طرفیندن بوگون ده آذربایجان ولایتلرینه والی اولموش حضراتلار اوچون ده کنچرلیدیر. **سبحان اللهی** 1381 اینجی ایل بیر ژورنالیستین آنایاسانین 15 اینجی اصلی نین ایجرا اولماسی اوزره سورقوسونا داییر بئله جاواب وئرمیشدی:

"... **قانون اساسی مگر قرآن آیه‌سی‌دیر؟ کیمسه بو گون آنایاسانین 15- جی اصلیندن دانیشیرسا، خائین‌دیر و...**" (10). بو ایل، 1385 (2006) ایل ایران روزنامه سی آذربایجانلیلاری تحقیر ائتدیکدن سونرا تهراندان آذربایجانا والی قویولموش **محمد معمارزاده** ایران قازتئینی اوزره "خبرگزاری جمهوری اسلامی" رئیس و مسئوللارینا آشاغیداکی ایفاده لری ایشلمیشدی:

".. **مدیریت استان از روزنامه های حرفه ای حمایت می کند** و در این ارتباط راهکارهای مناسب را برای تقویت آنها مورد بررسی قرار خواهند داد. **معمارزاده از روزنامه «ایران» به عنوان روزنامه ملی یاد کرد و گفت: این روزنامه به عنوان نماد ملی و همبستگی ایرانی نباید به هیچ وجه تضعیف شود.** وی با اشاره به حوادث حاشیه این روزنامه در پی چاپ مطلبی در ویژه نامه جمعه بیست و دوم ماه جاری یادآور شد: **نباید اجازه داد افرادی به دلیل خطای يك نویسنده از آب گل آلود ماهی بگیرند و آب به آسیاب دشمن بریزند در شرایط حساس کنونی کشور نیازی به جوسازی وهای و هوی نیست،**" (11)

گننه ده نورالدین غروی مرعشیدن اوخویوروق:

".. چشمانم را فرو می‌بندم و به کتاب سوزانهای دیگر می‌اندیشم. به اسکندر که کبیر نبود و جندی‌شاپور، تا بحال هیچیک از آنانی که در کتاب‌های به دستور قدرت نوشته بنام کبیر نامیده شده‌اند نشانی از بزرگی و سترگی ندیده‌ام، به کتابسوزانی که می‌گویند در زمان خلیفه دوم روی داده، به **سلطان محمود غزنوی و هزاران هزار کتابی که در ری به آتش کشید** که می‌گویند **خاکستر کتابهای سوخته بار چند هزار شتر** می‌شد، اگرچه شاید اغراق باشد..."(9)

اوسته گوروندوگو کیمی یالان حدیبنی آشدیقدا پالان دا یالان دانیشانی آلتینا باشمیش اولار. بیلیندیگی کیمی تاریخده غزنه لی سلاله سی باشلاریندا سلطان محمود غزنوی اولاراق فارس دیل و ادبیاتینا اولدوقجا بؤوک خیدمت ائتمیشلر. اونون زامانیندا یالینیز ابولقاسم فردوسی شاهنامه کتابینی یازمیش دئییل، باشقا اثرلر ده یاراتمیشدیر. بونون یانی سیرا عنصری، عسجدی، فرخی سیستانی و منوچهری فارس شعرینی خراسان سایاگی دئمگه باشلامیشلار. ابو نصر ایسه دربار بیتیکلرینی (مکتوبلارینی) دوزیازی (متین) حالیندا یازماغا داوام ائتمیشدی(12). اوسته لیک، غزنه لیلر زامانی فارسجا افغانیستاندکی اولو و نیفاحت وضعیتیندن قالخاراق سلطان محمد غزنوی واسیطه سی ایله هندوستانا یول تاپایلیمیش(13). گوروندوگو کیمی اؤزونه آغا اولماق لیاقتینده اولماق ایسته مه گن ذاتلار اؤزگه سینه دوغرو و دوزگون نؤکر ده اولابیلملر. بونون یانی سیرا بیلیندیگی کیمی فارس دیلی ایران ممالیکی محروسه سینه غزنه لیلر واسیطه سی ایله گتیرلمیش بیر دیلدر. اوندان داها اؤنجه عرب دیلی آغیرلیق باسیرمیش. دئمک، نورالدین غروی مرعشی نین اغراق ائتدیکلری یالانلار آیاق آچیب یئریمگه باشلارلارسا، بو مسئله فارس کیتابلارینی ایچرمز (شمیل اولماز) دئییه دوشونمه لی بیک. اوسته لیک او زامانا دک 300 ایلدن آرتیق ایران ممالیکی محروسه سینه حاکیم اولموش عرب دیلینده یازیلان کیتابلار اوزره ده هئج بیر صحیفه ده تاریخده یانما سؤز قونوسو اولمامیشدیر. دئمک، نورالدین غروی بو یالانلاری ایله بو دوه لری کول یوکلری ایله هانکی ده ده سی نین کاروانسراسیندا یئمله ده جکدیر مسئله سی ده گننه نورالدین غروی مرعشی ذات عالیه عایید اولمالیدیر. نورالدین غروی ایران ممالیکی محروسه سینده میلی طلولوم اوزره یازیر:

"... در فاصله ۱۳۳۹، که در آنسال پیش از سالگرد شانزده سالگی‌ام عضو سازمان جوانان جبهه ملی شده بودم، ... **به آنها نمی‌گویند که آن برنامه یکسان سازی فرهنگی رضاخانی تنها در شش هفت سال آخر سلطنت او یویژه پس از بازگشت او از سفر به ترکیه بود** که در آن سخت تحت تاثیر مصطفی کمال قرار گرفته بود. او عکس برگردانی از یکسان سازی ترکی مصطفی کمال را به شکل یکسان سازی فارسی در ایران به اجرا گذاشت که بیگمان برای کسی که نه سواد از تاریخ داشت و نه از فرهنگ بجز زورگوئی و چپاول و سرقت دارائیهای مردم آگاهی می‌داشت اگر اندیشه به مزدانی چون محمد علی فروغی‌ها نبودند به آنهم نمی‌توانست حتی بیندیشد."(9).

اوسته گوروندوگو کیمی حزب نژادپرست "**جبهه میلی فارس**" تشکیلاتینا عوضو اولموش ذات عالی فارس راسیستلیگی نین تبلیغات تأثیری آلتیندا قالاراق میلی طولمون ندنی نی ایران ممالیکی محروسه سینده کی حاکیم نظام و اینتیظامدا دئییل، قونشو مملکتلر ایله ایضاح ائتمه گه و فارس شوونیستلیگینی تبرعه ائتمگه چالیشیر.

بیلیندیگی کیمی رضا خان حاکیمیه گلمه میشدن اؤنجه فارس میللیتچیلری ائله جه ده میلی و تاریخی دوشونجه دن یوخسول آذربایجان تورکلریندن بیر سیراسی رضاخانین قولتوغونا گیره رک ایران

ممالیکی محروسه سینی "بیر دیل، بیر دولت و بیر مملکت" کیمی تقدیم ائتمک اوچون پلانلار حاضیرلاماغا چالیشمیشلار. آینده مجله سی محمود افشار یزدی باشچیلیغی ایله رضاخانی حاکیمته گلدیگی بیر گوندن مشایعت ائدیردی. کئچمیش یازیلاردا ایشاره اولوندوغو کیمی رضاشاه سونراکی تأثیرینی تورکیه حاکیمیت باشچیلاریندان دئییل، آلمان نازیستلریندن آیریمیش (14). ایندیسسه یئری گلیمیش ووجودو آنتی تورک دوشونجه لری ایله آذربایجان ایجتماعیینه تانیس اولان(15)، علی حصوری ذات عالی نین گؤروشلرینی نظردن کئچیرک. بو ذات عالی نین "آتش بر جان فرهنگ" یازیسیندا اوخوبوروق:

"به عنوان یک ایرانی آذربایجانی از کارهائی که برخی از آذربایجانیان می‌کنند، وحشت و ننگ دارم. ... اینک من کاملاً باور می‌کنم که اعراب و مغولان و ترکان به کتابسوزی دست زده و چه بسا با حرارت حاصل از سوختن کتاب به گرمابه رفته‌اند. ... در سه سال اخیر شاهد کوشش‌های ایرانیان آذربایجانی هستیم که به نظر من راهی به دهی نمی‌برد. در استکهلم شاهد فرزندان یکی از ایشان بودم که **فارسی نمی‌دانستند** و فارسی حرف زدن در خانه ایشان قدغن بود." (16).

اوسته گؤرندوگو کیمی **علی حصوری** لر اوچون ایسویچده بیر آذربایجانلی بالاسی نین فارسچا بیلمه دیگی باغیشلانماز گونا کیمی قلمه آینار. آنجاق اؤز اوشاغی نین آذربایجان دیلینی بیلدیگی آشاغیدا گؤره جه گیمیز دک چوخ ده یاخشی و مدنیت نیشانه سی کیمی اورتایا قوبولار. بو تئوریلر **تقی ارانی** نین 1924 ایلینده آلمانین برلین شهرینده چاپ اولان فرهنگستان مجله سی نین 5 اینجی سایندا "آذربایجان مسئله حیاتی و مماتی ایران" آدلی مقاله ده اورتایا آتمیش **اسکیکلک** کومپیلئکسینه قاپلمیش دوشونجه لرینه اساسلانیر(17). دئمک، نورالدین غروی نین ایددعاسینا باخمایاراق رضا شاه حاکیمته گلمه دن اؤنجه ده فارس مئبیلی لیک و اؤزلرینی اودوزما آذربایجان نین اوزدن ایراق اوخوموشلاری نین ایچینده آغیرلیق باسیرمیش. فارس راسیستلری ده بو مسئله دن اوستاجا فایدالانماغا چالیشیردیالر (15). علی حصوری نین بو نقده چکدیگیمیز یازیسینی گئنه ده پان ایرانیست کیمی تانیان "**باهماد آذربادگان جاوید**" آدلی سیته مسئوللاری بیر وسیله اولاراق اؤز فاشیستلیک گؤروشلرینه یئم ائتمگه چالیشمیشلار (21). علی حصورین گئنه ده اوخوبوروق:

".. می‌توانم شواهد فراوان از ستم ترک (ونه ترک‌زبانان) بر همه‌ی اقوام ایرانی مثال بیاورم که نیازی به آن نیست. چرا فارس‌ها را بدهکار و در نتیجه زبان فارسی را خوار کرده‌ایم؟ آیا اشکال در چشم‌های ما نیست؟ این هموطنان که بی‌جهت خود را تافته‌ی جداافته و بسیاری حتی خود را **نه ترک‌زبان که ترک می‌انگارند**، چرا از ستمی که ترکان بر اهالی جنوب غربی آسیا، آناتولی، شرق اروپا، بخصوص کردان، ارمنیان، رومیان و یونانیان کرده‌اند غافلند؟" (16)

اوسته گؤرندوگو کیم **فارس باستانگرایی علی حصوری نین حصیری نی باشینا چئویرمیش مقامدا یئر آلیر**. بئله لیکله او اینسانلاری اؤزلرینی ایفاده ائدیکلری و تانیدیقلاری کیمی قبول ائتمک ایسته میر. بو دوشونجه راسیستلیک تئوریسینه اساسلانیر. راسیستلیک تئوریسینه اساسن اینسانلارین دیل و مدنیتلری ده آرادان گئدرسه، اونلار قان باخیمیندان اؤز کئچمیشلریندن آیریلمازدیرلار. آلمان نژادپرستلیگینی نتیجه سینده ایکینجی دنیا ساواشیندا میلیونلار اینسانین اؤلومونو نظره آلاراق بو ذاتلاردان دوشونجه و فیکیر باخیمیندان تیرری ائتمک بوگونکو اینسانلیق توپولوملارینا داها اویقون گؤرونر. اوسته گؤرندوگو کیمی بو ذات ایران ممالیکی محروسه سینده کی

حاکیم فارس دیل و مدنیتی نین بوگون اوستون توتولدوغونو آچیقجا دانماق ایسته بیر. دئمک، میلیونلار اینسانین اولومو ایله نتیجه له ن **هالوکاست** اولایینی دانانلار بو ذهنیه صاحیب اولان ذات عالیردیر. علی حصوری اؤزونو بیر دیری شهید کیمی قلمه آلاق یازیر:

" در تبریز با شمار اندکی از همین ترکزبانان متعصب برخورد داشتیم، تنها کاری که با من نکردند، زدن یا کشتن من بود. اغلب آنان پدیده‌ی دوزبانگی را که اکنون در بسیاری از نقاط دنیا شایع است، مانند کفر می‌شمردند و البته ستیزه‌ی ایشان با زبان‌های دیگر کمتر از فارسی بود. این را هم بگویم که شمار اینان در سال‌های اخیر و در رویارویی با جمهوری اسلامی و تبلیغات جمهوری آذربایجان و دیگران بیشتر شده و مثلاً پانزده سال پیش محدود به عده‌ای مدعی تحصیل کرده (در پزشکی و رشته‌های غیر زبان‌شناسی) بود. **اتفاقاً برای عقب و بی‌خبر نگه داشتن اشخاصی چنین متعصب، بهترین راه میدان دادن به زبان خود ایشان است. کسی که نمی‌خواهد چشم بر واقعیات جهان بگشاید و با جعل علم و تاریخ و ساختن ستم دروغین فارس بر ترک و انکار تاریخ دیگران، می‌خواهد به تشخیص خود راه برود، خوب بگذاریم برود.**" (16).

اوسته گؤرونوگو کیم اؤز دیل و مدنیتینه صاحیب چیخماق و اؤز دیلینده دانیشماق ایستمک بو ذاتلارین نظرنجه باغیشلانماز گناه ساییلار. بو ذاتلار فارس حئیروانی اولدوقلاری اوچون بونلارین نظرنده **فارس دیلی بیلمه گه گئری قالمیش، دونیادان خبرسیز، جاهیل** قلمه آلینار. بو تئوری ده بونلارین اؤزلری طرفیندن اورتایا آتیلیمیش دوشونجه لره اساسلانمیر، فارس راسیستلری آغیزلارینا توپوردوکلری توپورجکلرین قالیغی کیمی قلمه آلینمالیدیر. بوگون ایران ممالکی محروسه سینده فارس اولمایان اؤبرنجیلری و فارس اولان اؤبرنجیلری نظره آلاق، ایلك اوخولاردا (مدرسه لرده) ایمتحانلاردان قبوللوق نیسبتینی نظره آلاساق، آنا دیلی نین اؤنم و اهمیتی نی داها دا یاخشی باشا دوشه بیله ریک. اوسته لیک اؤز منلیک و کیملیگینه اؤزگه قالماق قیمتینه عئلیم و بیلیم صاحابی اولماق ایسته گن ذات عالیلر، نه اوچون اینگیلیسجه نی بوراخراق **الکن فارس دیلی** نی عئلیم دیلی دئییه سئچمه لیدیر مسئله سی ده اؤز کیملیکلرینی اودوزماق ایسته گنلری داها دا آرتیق دوشوندورمه لیدیر (بیلیندیگی کیمی فارسچادا بیر چوخ ایفاده لر "زدن، خوردن و کردن" فعللری ایله اورتایا آتیلار. بئله لیکله تلفون دؤبولر، وورولار (تلفن زدن)، یئر یئیلر (زمین خوردن) و ساییره...).

قایناقلا:

- 1 **نصرت الله جهانشاهلو**، ما و بیگانگان، سرگذشت نصرت الله جهانشاهلو (نشر ورجاوند ۱۳۸۰)
- 2 Brenda Shaffer، شکل گیری هویت جمعی در آذربایجان ایران، چئوریمه: آیدین رحیمی: **سازمانهای سیاسی آذربایجان**: <http://www.yenises.org/?p=180>
- 3 قنیدار، فاجعه دهشتناک کتابسوزان در 26 آذرماه سال 1325 : <http://qeydar.blogfa.com/post-115.aspx>

- 3.1 گرامیداشت یاد و خاطره دلخراش 59مین سالگرد فاجعه دهشتناک کتابسوزان در 26 آذرماه سال 1325: <http://turkiran.com/72%20-26%20azer.htm>
- 3.2 رضا اغنمی، کابوس تاریخ و رویای رمان ۴: <http://www.akhbar-rooz.com/article.jsp?essayId=5214>
- 3.3 برگزاری نمایشگاه کتاب در تهران به مناسبت به آتش کشیده شدن کتاب های تورکی آذربایجانی: <http://www.shamstabriz.com/26azar-2.htm>
- 3.4 **محمد مهدی شه میرزادی، 21 آذر ماه 1325 شمسی:** <http://www.durna.se/shehmiriz.htm>
- 4 ایشیق سؤنمز، آذربایجان میلی حرکتی و اونون دوشمنلری: <http://www.baybak.com/Baybak/?p=3841>
- 5 ایشیق سؤنمز، میلی مسئله و حاکمیت: <http://www.oyanis.com/Yazi-48.htm>
- 5.1 ایشیق سؤنمز، **پان ایرانیستلرین و فارس شوونیستلری نین ایرانیت مقوله لری:** <http://www.baybak.com/Baybak/?p=788>
- 5.2 پیمان پاکمهر گفتگو با "منوچهر یزدی (مسئول حزب پان ایرانیست): نام "پیشه وری" در تاریخ ایران با جدایی طلبی آذربایجان همراه بوده است: <http://www.tabriznews.com/default.asp?id=1134053741>
- 6 خبرگزاری جوانان آزادیخواه ایران، عکسهای از آتش زدن کتابهای فردوسی و: http://www.ijna-ir.com/tazeha/news_2473.htm
- 7 بیلیندیگی کیمی فارس راسیستلری ایددعا ائتدیکلری کئچمیش هخامنش و ساسانی مدنیتلریندن ایسلام ایرانا گلدیگیندن سونرا یالنیز بیر نچه سیککه قالمیشدیر. بوگون هخامنشی و ساسانی تاریخی و شخصیتلر دئییه هامیسی معده گوجونه بیر یالان کیمی اورتایا قویولموشدور، باخ: **Grundriß der iranischen Philologie / unter Mitwirkung von Chr. Bartholomae ... Hrsg. von Wilh. Geiger ...**, Band: 1,1: Vorgeschichte der iranischen Sprachen, Awestasprache u. Altpersisch, Mittelpersisch. - 1895 - 1901.
- 8 ایشیق سؤنمز، پان ایرانیستلرین ایسلام آدی آلتیندا خویلاوی دوشونجه لری: <http://www.yenises.org/?p=817>
- 8.1 ایشیق سؤنمز، رسوایچیلیغین ایرنجلیگی ویا فضاحتین کراهتی: <http://www.yurd.net/ARTT/2006/12-06.htm>
- 9 نورالدین غروی، گلستان در آتش، چهارشنبه 6 دی 1385: <http://www.iran-emrooz.net/index.php?/politic/more/11488/>
- 10 فرزاد صمدلی، افغان یروشوندن آریان وروشونا دک: **ایراندا تعلیمات آماجاری - 8**
- 11 محمد معمارزاده، استاندار آذربایجان شرقی، روزنامه ایران به عنوان نماد ملی و همبستگی ایرانی نباید تضعیف شود: <http://www.iran-newspaper.com/1385/850301/html/politic.htm#s620001>
- 12 زبان فارسی پس از حمله اعراب: **ادبیات**
- 13 زبان فارسی در شبه قاره هندوستان: **زبان فارسی در شبهقاره هندوستان...**

- 14 ایشیق سؤنمز، آلمان نازیستلری و پان ایرانیست فاشیستلر:
http://www.durna.se/sonmez_AFPF.htm
- 15 ایشیق سؤنمز، فارس راسیستلیگی نین بالتا ساپلاری:
<http://www.azadtribun.net/x1053.htm>
- 16 علی حصوری، آتش بر جان فرهنگ، چهارشنبه، 6 دی، 1385:
<http://www.iran-emrooz.net/index.php?/politic/more/11501/>
- 17 تقی ارانی، "آذربایجان یا یک مسئلهء حیاتی و مماتی ایران"، مجله فرهنگستان، شماره 5، چاپ برلین.
- 18 صمد وورغون، آذربایجان، یاندریلان کیتابلار، باکی نشریاتی.
- 19 عبدالله مستوفی یازیر: آذربایجانیا ترکی صحبت نمیکنند، آنها ترکی بلغور میکنند. زندگانی من چاپ تهران.
- 20 محسنی او زامانین قازتئلرینده تبریزین "سرشماری" سینی "خر شماری" دئییه فارس ایجتماعیتینه تقدیم ائدیردی.
- 21 علی حصوری، آتشی بر جان فرهنگ: <http://azarabadgan.blogfa.com>

ایشیق سؤنمز 29.12.2006